

S102

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Sınav Hizmetleri Daire Başkanlığı

**KİTAPÇIK
TÜRÜ****A**

SERMAYE PİYASASI KURULU LİSANSLAMA SINAVLARI
TÜREV ARAÇLAR (TA)
6 KASIM 2010 Saat: 09.30 CUMARTESİ 1. OTURUM

Adayın Adı ve Soyadı :
Aday Numarası (T.C. Kimlik No) :
Sınav Salon No :

Sıra No:

DİKKAT: 1. Bu sınavda, 4 modüle ait test soruları yer almaktadır.

	<u>Soru sayısı</u>	<u>Sayfa No</u>
3560- Türev Araçlar	25	2
3580- Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasalarının İşleyişi	25	6
3600- Türev Araçlarla Arbitraj ve Korunma	25	10
3620- Muhasebe, Takas ve Operasyon İşlemleri	20	13

2. Soru kitapçıklarını kontrol ederek, baskı hatası olan kitapçığın değiştirilmesi için sınav başlamadan önce salon sorumlularına başvurunuz.
3. Sınavda hesap makinesi kullanabilirsiniz. Ancak alfabetik tuş takımına sahip olan hesap makineleri, databank, el bilgisayar vb. özel elektronik donanımların kullanılması ve bulundurulması yasaktır. Bu cihazları yanında bulunduran adayların sınavları geçersiz sayılacaktır.

CEVAP KÂĞIDI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Cevap kâğıdı üzerine yazacağınız yazı ve yapacağınız işaretlemelerde kurşun kaleminden başka kalem kullanmayınız.
2. Size verilen cevap kâğıdında yazılı olan bilgilerin size ait olup olmadığını kontrol ediniz. Cevap kâğıdı kullanılamayacak durumdaysa veya size ait değilse verilecek yedek cevap kâğıdına, kimliğinizle ilgili bilgileri, salon başkanının açıklamalarına göre yazınız.
3. Cevap kâğıdında "Türev Araçlar", "Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasalarının İşleyişi", "Türev Araçlarla Arbitraj ve Korunma" ve Muhasebe, Takas ve Operasyon İşlemleri testleri için dört ayrı sütun bulunmaktadır. Cevaplarınızı cevap kâğıdındaki ilgili sütunlara aşağıdaki örnekte olduğu gibi yuvarlağı, dışına taşırmadan işaretleyiniz.

Yanlış karalamalarınızı düzeltirken yuvarlağın içini temizce siliniz.

ÖRNEK KODLAMA: ●

SORU KİTAPÇIĞI İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

1. Bu soru kitapçığında toplam **95** soru bulunmaktadır. Bir modül için **45** dakikalık cevaplama süresi verilmiştir. Kitapçığın tümü için verilen cevaplama süresi **180** dakikadır.
2. Sınavlarda başarılı sayılmak için her modülden alınan notun en az **60** ve aritmetik ortalamasının en az **70** olması zorunludur.
3. Her sorunun dört seçeneği vardır. Dört seçenekten sadece bir tanesi doğru cevaptır. Doğru bulduğunuz seçeneği cevap kâğıdında o soru için ayrılan yerde bularak işaretleyiniz.
4. **Cevaplamaya istediğiniz testi, istediğiniz sorusundan başlayabilirsiniz. Yalnız cevaplarınızı, cevap kâğıdında o test için ayrılmış olan bölümdeki aynı numaralı cevap yerine işaretlemeyi unutmayınız.**
5. Size ayrı bir karalama kâğıdı verilmeyecektir. Soru kitapçığınızın içindeki boş alanları karalama yapmak için kullanabilirsiniz.
6. Cevabını bilmediğiniz sorular üzerinde fazla zaman kaybetmeden diğer sorulara geçiniz. Zamanınız kalırsa bu sorulara daha sonra dönebilirsiniz.
7. **Puanlamada her doğru cevaba eşit puan verilecek, yanlış cevaplarınız dikkate alınmayacaktır.**
8. Sınavın bitiminde cevap kâğıdınızı ve soru kitapçığınızı salon sorumlularına teslim etmeyi unutmayınız.

Arka kapağa geçiniz.

DİKKAT:

Testteki sorular 03.09.2010 tarihi itibarıyla hazırlanmıştır. Bu tarihten sonra sınav konuları ile ilgili yasa değişiklikleri yapılmış olsa bile, soruları cevaplandırırken bu değişiklikleri dikkate almayınız.

1. Herhangi bir dayanak varlık üzerine vadeli işlem sözleşmesi dizayn edilirken aşağıdakilerden hangisi zorunlu unsurlardan değildir?

- A) SPK tarafından kayda alınma tarihi
- B) Kotasyon şekli
- C) Uzlaşma fiyatı
- D) Baz kalite

2. Vadeli işlem piyasasında işlem yapan tarafların sahip oldukları pozisyonların her gün sonunda belirlenen uzlaşma fiyatı esas alınarak yeniden değerlendirilmesine ne ad verilmektedir?

- A) Takas
- B) Uzun pozisyon
- C) Ters işlem (Pozisyon Kapatma)
- D) Pozisyonların güncelleştirilmesi (Marking to Market)

3. Alivre (Forward) ve Vadeli İşlem Sözleşmeleri ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Alivre sözleşmeler standart hâle getirilmiş vadeli işlem sözleşmelerdir.
- B) Alivre sözleşmesinde alım satıma konu mal ve finansal aracı niteliği, miktarı, süresi ve teslim yeri standart olarak tanımlanmıştır.
- C) Vadeli işlem sözleşmelerinde taraflardan birinin yükümlülüğünü yerine getirememe riski, garanti altına alınmış değildir.
- D) Alivre sözleşmeler tarafların gelecekte almak veya satmak istedikleri ürünlerin fiyat değişimleri nedeniyle oluşan riskten korunma ihtiyacı karşısında çözüm olarak gördükleri sözleşmelerdir.

4. Aşağıdakilerden hangisi dövizde dayalı vadeli işlem sözleşmelerinin faydalarından biri değildir?

- A) Erken uyarı işlevi görmesi
- B) Gelecekteki bir zaman için kurların belirli olmasını sağlaması
- C) Küçük bir teminat ile büyük pozisyonların yönetilmesi suretiyle yatırım maliyetinin yükselmesi
- D) Yeni yatırım araçlarının ortaya çıkması ve piyasa derinliğinin artması

5. Hisse senedi opsiyon sözleşmesine konu bir şirketin iflas etme olasılığının yüksek olduğu varsayılmaktadır. Bu şirketin hisse senedi üzerine yazılmış Amerikan satım opsiyonunun fiyatı ile Avrupa tipi satım opsiyonunun fiyatı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Avrupa satım opsiyonun fiyatı daha düşüktür.
- B) Amerikan satım opsiyonunun fiyatı daha düşüktür.
- C) Fiyatlar aynıdır, çünkü opsiyona konu şirketin iflas etme riski opsiyon fiyatını etkilemez.
- D) Aynıdır, çünkü opsiyonu erken kullanma hakkı yalnızca alım opsiyonunun fiyatını etkiler.

6. Mert, nominal değeri 1.000 Dolar, teminat tutarı sözleşme başına 150 TL olan vadeli TL/ Dolar sözleşmesinde 1.5000 TL kur üzerinden bir adet alım yapsın. Bu yatırımcı 10 bin dolar için 10 sözleşme almıştır. Mert, üçüncü gün içerisinde pozisyonunu 1.5400 TL'den kapat-sın. O gün sonunda kaç TL kâr ile pozisyonunu kapatmış olacaktır?

Gün	Uzlaşma Fiyatı (TL)	Günlük Kâr/Zarar (TL)	Teminat Bakiyesi (TL)
1	1.5000	0	1.5000
2	1.5200		
3	1.5400		
4	1.5600		

- A) 800   B) 600   C) 400   D) 200

7. I- Şirket yurt dışına mal satışı gerçekleştirmiştir.
 II- Şirket kısa vadeli finansman ihtiyacını döviz cinsi kredi ile karşılamıştır.
 III- Şirket bankadan kullanmış olduğu dolar cinsi kredinin geri ödemesini dolar cinsi yurt dışı satışlardan elde edeceği nakit ile gerçekleştirmeyi planlamaktadır.
 IV- Şirket ihtiyaç fazlası nakdi döviz tevdiat hesaplarında değerlendirmektedir.
- Yukarıdaki durumların hangisi/hangilerinde kur riski yönetimi için Döviz Vadeli İşlem Sözleşmelerinde kısa pozisyon alınması gerekir?

- A) Yalnız I
 B) I - IV
 C) II - IV
 D) I - II - IV

8. Döviz işlemlerinde vadeli fiyatların spot fiyatlara göre yükselmesinin beklendiği durumlara ne ad verilir?

- A) Piyasa Riski
 B) Contango Piyasa
 C) Backwardation Piyasa
 D) Inverted Market (Döngülü Piyasa)

9. Aşağıdakilerden hangisi döviz vadeli işlem sözleşmelerinin faydalarından biri değildir?

- A) Etkin risk yönetiminin sağlanması
 B) Ekonomi yöneticileri açısından erken uyarı işlevi görmesi
 C) Hazinelerin daha kolay ve daha ucuz borçlanabilmesine imkân sağlanması
 D) Dövizle ilgili kesimlere bugünden gelecekteki bir zaman için kurların belirli olmasını sağlaması

10. Faiz Vadeli İşlem Sözleşmeleri ile ilgili olarak aşağıda yer alan ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Faiz Vadeli İşlem Sözleşmeleri sadece koruma (hedging) amaçlı olarak kullanılabilirler.
 B) Faiz Vadeli İşlem Sözleşmeleri'nin dayanak varlığı sadece Devlet Tahvilleri olabilir.
 C) İleride uzun vadeli tahvil faizlerinin düşeceğini düşünen bir yatırımcı vadeli işlem borsasında tahvil üzerine oluşturulmuş bir sözleşme satar.
 D) Faiz vadeli işlem sözleşmelerinde alınacak pozisyonlar ile faizlerin düşmesinden veya yükselmesinden kaynaklanacak risk belli oranlarda veya tamamı ile sınırlandırılabilir.

11. Vadesine 1,5 sene kalmış bir hazine bonosunun nominal değeri 100, kupon ödemesi ise % 20'dir. Bu bononun her yarı yılda ödeme yapması, 6 aylık kuponsuz faiz oranının % 20, 12 aylık kuponsuz faiz oranının % 25, bononun bugünkü değerinin 88,15 olması durumunda 1,5 yıllık kuponsuz faiz oranı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) % 27,9
 B) % 28,9
 C) % 29,9
 D) % 30,9

12. Çekmiş olduğu krediye karşılık teminat olarak elindeki bonoları gösteren bir şirket yöneticisi faizlerin daha da yükselmesinden endişe etmektedir. Yöneticinin söz konusu faiz riskinden korunmak için aşağıdakilerden hangisini yapması beklenebilir?

- A) Yönetici, Öz Sermaye Varantı ihraç eder.
 B) Yönetici, Faiz Vadeli İşlem Sözleşmesi alır.
 C) Yönetici, Faiz Vadeli İşlem Sözleşmesi satar.
 D) Yönetici, Dövizle Dayalı Vadeli İşlem Sözleşmesi satar.

13. Ev almak isteyen bir şahıs 50.000 TL konut kredisi için bankaya başvurur. Ancak banka şahsa bazı incelemelerde bulunulacağını, bu sebepten de kredinin faiz oranının bir ay sonra belli olabileceğini söyler. Bankanın vereceği kredi kısa dönemli hazine bonolarına endekslidir ve şahıs bir ay içinde faiz oranlarında düşük beklemektedir. Şahsın bu durumdan faydalanması için aşağıdakilerden hangisini yapması beklenir?

- A) Yatırımcı vadeli işlemler piyasasına girip faize dayalı vadeli işlem sözleşmesi alır.
- B) Yatırımcı vadeli işlemler piyasasına girip faize dayalı vadeli işlem sözleşmesi satar.
- C) Yatırımcı değişken faiz ödemeli bir ödeme planına sahip biriyle, faiz swapı yapar.
- D) Yatırımcı hisse senedi dayalı opsiyon sözleşmesi alır.

14. Portföyünde X AŞ hisse senedi bulunan bir yatırımcı, hisse senedinin fiyatı 2,4 TL seviyesinde iken kullanım fiyatı 2,5 lira olan 3 ay vadeli satım opsiyonu satın almış ve 0,2 lira opsiyon primi ödemiştir. Yatırımcı satın aldığı satım opsiyon sözleşmesi nedeniyle 0,2 lira zarar ettiğine göre aşağıdakilerden hangisi şirket hisse senedinin 3 ay sonraki fiyatı olamaz?

- A) 2,45   B) 2,50   C) 2,55   D) 2,60

15. I- Eşit Ağırlıklı Hisse Senedi Endeksleri
II- Fiyat Ağırlıklı Hisse Senedi Endeksleri
III- Piyasa Değeri Ağırlıklı Hisse Senedi Endeksleri

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri vadeli işlem sözleşmesine dayanak varlık olacak hisse senedi endekslerinin hesaplanmasında kullanılan yöntemlerdendir?

- A) Yalnız I   B) I - II
- C) II - III   D) I -II - III

16. I- (ABC) vadeli işlem sözleşmesinde uzun pozisyon almak.
II- (ABC) alım varantı satın almak
III- (ABC) vadeli işlem sözleşmesinde kısa pozisyon almak

Yukarıdakilerden hangisi /hangileri portföyde bulunan (ABC) hisse senedinin fiyatının düşmesi riskine karşı korunma amaçlı yapılacak işlemlerdendir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
- C) I - III   D) II - III

17. Yatırımcı 500.000 TL değerli bir hisse senedi portföyüne sahiptir. Yatırımcı portföyünü korumak için İMKB-30 Vadeli İşlem Sözleşmesi satmaya karar vermiştir. Yatırımcının portföyü için riskten korunma oranı 1,15; beta kat sayısı ise 1,1 olarak hesaplanmıştır. Vadeli işlem sözleşmesinin satılacağı gün Şubat 2011 vadeli işlem sözleşmesi 77,475 TL'den işlem görmekte ise yatırımcı tam koruma sağlamak için kaç adet sözleşme satmalıdır?

- A) 57   B) 64   C) 65   D) 82

18. Dayanak varlık olarak seçilen hisse senedinin standart olarak belirlenmiş bir adedinin ileri bir tarihte alma veya satma hak ve yükümlülüğünü getiren sözleşme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alım vadeli işlem sözleşmesi
- B) Sektör vadeli işlem sözleşmesi
- C) Hisse senedi vadeli işlem sözleşmesi
- D) Hazine bonosu vadeli işlem sözleşmesi

19. Birim fiyatı 150 ABD Doları (\$) olan bir emtia-
nın önümüzdeki altı aylık saklama maliyetinin
bugünkü değeri birim başına 2 ABD Dolarıdır.
Sürekli birleşik (continuously compounding)
risksiz faiz oranı % 4 ve kullanım kolaylığı
(convenience yield) sıfır ise emtianın 6 aylık
forward fiyatı kaçtır?

- A) 155,04 B) 155,07
C) 158,08 D) 158,20

20. EGE STANDART 1 sıra pamuğunun spot
piyasadaki fiyatı 3,65 TL/Kg'dir. Ürünün vadeli
satış fiyatının hesaplanmasında taşıma ma-
liyeti modeli kullanılmaktadır. Cari piyasada
faiz oranlarının bir ay vadede % 30, depolama
ve sigorta maliyetleri toplamının ise piyasa fi-
yatlarına göre Kg başına 1 KR olduğunu kabul
edersek ürünün vadeli fiyatı kaç TL olur?

- A) 2,1 TL/Kg B) 2.5 TL/Kg
C) 3,0 TL/Kg D) 3,1 TL/Kg

21. Bir tekstil fabrikası sahibi, üreteceği iplikte
kullanacağı pamuk fiyatındaki değişime karşı
korunma amaçlı vadeli işlem yapmıştır. Aşa-
ğıdakilerden hangisi benzer nedenlerle karşı
tarafa işlem yapan bir taraf olabilir?

- A) Faiz riskine karşı korunmak isteyen spekülör
B) Ürettiği pamuğu satacak olan pamuk üreticisi
C) Döviz riskine karşı korunmak isteyen spekü-
latör
D) Pamuk fiyatlarının yükseleceğini düşünen bir
spekülör

22. Yatırımcısına belirli bir varlığı vade boyunca
en düşük işlem fiyatı ile satın alma ya da en
yüksek işlem fiyatı ile satma olanağı veren
opsiyon türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Quantos
B) Sepet Opsiyonları
C) Engelli (Bariyer) Opsiyonlar
D) Hatırlatma (Lookback) Opsiyonlar

23. I- Kur garantisi içeren bir türev üründür.
II- Her zaman kâr ettirir.
III- Tezgâh üstü piyasalarda işlem görebilir.
Yukarıdaki ifadelerden hangisi/hangileri
Quantos'a ait özelliklerdendir?

- A) Yalnız I B) I - II
C) I - III D) I - II - III

24. Aşağıdakilerden hangisi varantlara ilişkin
yanlış bir ifadedir?

- A) Varantlar, yatırımcısına kâr payı hakkı sağlar.
B) Varantlar, tamamen ihraççının şahsi sorumlu-
luğu altındadır.
C) Varant satın alan yatırımcı yükümlülük değil,
hak satın almış durumdadır.
D) Varant satın alan yatırımcı ödediği bedel kar-
şılığında bir dayanak varlığı değil, o dayanak
varlığı alma ya da satma hakkını satın alır.

25. Opsiyondan elde edilecek kazancın opsiyona
konu varlığın fiyatının belirli seviyeye ulaşip
ulaşmamasına bağlı olduğu, primlerinin klasik
opsiyonlardan düşük olduğu, opsiyonun yazıl-
dığı varlığın fiyatının vadeden önce belirli bir
sınıra ulaşması durumunda yaratılan ya da
söz konusu sınırı ulaşıldığında geçersiz olan
opsiyonlar aşağıdakilerin hangisinde doğru
olarak verilmiştir?

- A) Gökkuşluğu Opsiyonu (Rainbow Options)
B) Birleşik Opsiyonlar (Compound Options)
C) Engelli Opsiyonlar (Barrier Options)
D) Kısmi Ödemeli Opsiyonlar (Instalment Options)

1. Aşağıdakilerden hangisi Türev araçların temel fonksiyonlarından birisi değildir?

- A) Koruma/Riskten korunma (Hedging)
- B) Risk yönetimi (Risk management)
- C) Manipülasyon (Manipulation)
- D) Fiyat keşfi (Price discovery)

2. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsasında, o an için piyasada geçerli en yüksek alım fiyatından satış, en düşük satış fiyatından alım yapılması yönünde verilen emir tipine ne ad verilir?

- A) Piyasa emri
- B) Fiyat limitli emir
- C) Zarar durdurmalı emir
- D) Biri diğerini iptal eden emir

3. Aşağıdakilerden hangisi vadeli işlem piyasasının sağlıklı işleyişine yönelik olarak Borsaların icra ettiği fonksiyonlardan biri değildir?

- A) Borsada işlem görecektir sözleşmeleri dizayn etmek
- B) Sözleşme taraflarının taahhütlerinin yerine getirilmesini garanti etmek
- C) Piyasanın işleyişine ilişkin kanun ve genel yönetmeliklere uygun olarak düzenlemeler yapmak
- D) Piyasada oluşan fiyat bilgileri ve işlemlere ilişkin verileri güncel olarak yayınlamak

4. Vadeli işlem borsalarında alım satım konu sözleşmelerde gün sonunda teminatların güncellenmesi ve geçici kâr zararların hesaplanmasında baz alınan değerlendirme fiyatına ne ad verilir?

- A) Cari fiyat
- B) Anlaşma fiyatı
- C) Uzlaşma fiyatı
- D) Ağırlıklı ortalama fiyat

5. VOB'da işlem gören endekse dayalı vadeli işlem sözleşmelerinde günlük fiyat hareket sınırı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 0,005 TL
- B) 0,025 TL
- C) $\pm$ % 10
- D) $\pm$ % 15

6. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsasında işlem gören Dolar TL vadeli işlem sözleşmesinin bir önceki gün kapanış fiyatının 1,5000 TL olduğu varsayımı altında, işlem günü içinde görebileceği azami fiyat aralığı aşağıdakilerden hangisi olacaktır?

- A) 1,4250-1,5750
- B) 1,3500-1,6500
- C) 1,2000-1,8000
- D) 1,0000-2,0000

7. Aşağıdakilerden hangisi Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası işlemlerinde teminat olarak kabul edilen nakit ve nakit dışı varlıklardan değildir?

- A) Fiziki Altın
- B) Türk Lirası
- C) Yatırım Fonu Katılma Belgesi
- D) Döviz Ödemeli Devlet Tahvili

8. I- Forward işlemlerinde takas garantisi bulunmaktadır.

II- Opsiyon sözleşmeleri borsada alınıp satılabileceği gibi tezgâh üstünde de işlem görebilmektedir.

III- Vadeli işlem sözleşmelerindeki ürünler borsalarda işlem görmesi nedeniyle standartlaştırılmış ürünlerdir.

Vadeli işlem piyasaları ile ilgili yukarıda yer alan ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) I - II
- B) I - III
- C) II - III
- D) I - II - III

9. Aşağıdakilerden hangisi vadeli işlemler piyasasında takas kurumlarının kullanmış olduğu teminatlar arasında yer almaz?
- A) Başlangıç teminatı B) Açık işlem teminatı
C) Sürdürme teminatı D) Değişim teminatı
10. Vadeli işlem sözleşmelerinin fiyatlamasında kullanılan taşıma maliyeti modeli ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Opsiyon kullanım fiyatları taşıma maliyeti modelinin bir değişkenidir.
B) Mal tutarak kazanılan temettü veya faiz geliri taşıma maliyetini düşüren bir unsurdur.
C) Mal taşımanın getirisi, götürüsünden fazla olduğu zaman, eksi (-) taşıma maliyeti ortaya çıkar.
D) Taşıma maliyeti modeline göre vadeli fiyatlar, teorik olarak hesaplanan vadeli fiyatlardan sapma gösterdiğinde, arbitrajcılar devreye girip, fiyatları olması gereken yere getirirler.
11. Vadeli işleme konu olan varlığın spot fiyatı 80 TL, yıllık faiz oranı % 10, varlıktan elde edilen kira gelirlerinin vade sonundaki değeri 18 TL, sözleşme vadesi 15 ay ise ilgili vadeli işlem sözleşmesi fiyatı nedir?
- A) 68.122 TL B) 70.122 TL
C) 72.122 TL D) 74.122 TL
12. I- Faiz riskini etkin yönetir.
II- Faizlerin yükselmesi durumunda da kazanç imkânı sunar.
III- Arbitraj olanağı verir.
Faiz vadeli işlem sözleşmeleri için yukarıdakilerden hangisi/hangileri doğrudur?
- A) Yalnız I B) I - II
C) II - III D) I - II - III
13. Aşağıdakilerden hangisi opsiyonların zaman değerini oluşturan faktörlerden biri değildir?
- A) Risksiz faiz oranı
B) Dalgalanma oranı
C) Vadeye kalan süre
D) Opsiyonun kullanım fiyatı
14. Standart bir opsiyon sözleşmesine ilişkin olarak aşağıdaki önermelerden hangisi doğrudur?
- A) Opsiyonun zarar oranı arttıkça başlangıç teminatının miktarı azalır.
B) Opsiyonun kârda olduğu durumlarda satıcı riski azalır.
C) Opsiyonun kârlılığı yükseldikçe başlangıç teminatının miktarı azalır.
D) Başlangıç teminatının yüksek olması, opsiyon piyasasının daha çok kullanılmasına neden olur ve likiditeyi artırır.
15. İMKB'de 100 TL'den işlem gören ABC hisse senedi fiyatı bir yıl sonra % 50 yükselmiş de olabilir. % 20 düşmüş de olabilir. Yıllık riskiz faiz haddi % 30 ve kullanım fiyatı 132 TL ise alım opsiyon primi ne kadar olmalıdır?
- A) 7,8903 B) 9,8903
C) 11,8903 D) 13,8903
16. Alım opsiyonu sözleşmesinin kullanım fiyatı, opsiyona konu olan dayanak varlık fiyatından düşükse, bu opsiyona ne ad verilir?
- A) Başa baş opsiyon
B) Değersiz opsiyon
C) Asli değerli opsiyon
D) Yüksek fiyatlı opsiyon

17. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsasında uygulanan Piyasa Yapıcılığı sistemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Piyasa yapıcı olmak isteyen bir üyenin Maliye Bakanlığında "Piyasa Yapıcılığı Yetki Belgesi" alması gerekir.
- B) Piyasa yapıcılığından ayrılan bir üye, yeniden piyasa yapıcı olmak için Hazine Müsteşarlığından izin almak zorundadır.
- C) Piyasa yapıcılığından geçici olarak çıkan bir üye aynı zamanda Sermaye Piyasası kaydından da geçici olarak çıkmış sayılır.
- D) Piyasa yapıcı üye temsilcileri kendilerine bu iş için tahsis edilen tek bir hesap dışında başka bir hesap için emir kabul edemezler.

18. I -Piyasa yapıcıları sorumlu oldukları vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi için, yönetim kurulunca belirlenen yetkiler çerçevesinde, çift taraflı alıŖ satıŖ konasyonu vermek ve bu kotasyonlar doğrultusunda işlem yapmak zorundadırlar.

II- Piyasa yapıcılığı yapılacak sözleşmeler ile piyasa yapıcılarını belirlemeye yönetim kurulu yetkilidir.

III- Piyasa yapıcılığına ilişkin şartlar borsa yönetmeliğinde düzenlenir.

Vadeli işlem piyasasında piyasa yapıcılığı için yukarıdakilerden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız III
- B) I - II
- C) II - III
- D) I - II - III

19. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası (VOB) "Piyasa Yapıcılığı Esasları" Genelgesi uyarınca piyasa yapıcı olabilmek için gerekli olan asgari öz kaynak miktarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 5 Milyon TL
- B) 10 Milyon TL
- C) 25 Milyon TL
- D) 100 Milyon TL

20. Belli bir vadeye kadar veya belirli bir vadede, sözleşmeye dayanak varlık oluşturan belli miktardaki bir malı, finansal ürünü, sermaye piyasası aracını veya ekonomik göstereyi belli bir fiyattan (kullanım fiyatı) alma ya da satma hakkını, belli bir prim karşılığında satın alan kişiye (lehdara) veren ancak zorunlu tutmayan, buna karşın satıcısını (keşidecisi-ni) lehdar tarafından talep edilmesi hâlinde satmaya zorunlu tutan sözleşmelere ne ad verilmektedir?

- A) Swap Sözleşmeleri
- B) Future Sözleşmeleri
- C) Opsiyon Sözleşmeleri
- D) Forward Sözleşmeleri

21. Faiz opsiyonları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıŖtır?

- A) Faiz opsiyonları borsalardan başka bankalar tarafından da tezgâhüstü piyasalarda alınıp satılırlar.
- B) Faiz opsiyonları ileriye yönelik faiz değıŖimlerinin yaratacağı faiz riskini kaldırmaya yönelik olarak kullanılır.
- C) Faiz opsiyonu, belli bir faiz oranından ya hemen ya da gelecekte önceden belirlenmiş bir zaman süresi içinde borçlanma veya ödünç verme hakkını ifade eder.
- D) Faiz opsiyonlarında belirlenen prim opsiyon kullanım fiyatı ile cari faiz oranları arasındaki ilişkidir bağımsız olarak belirlenir.

22. Opsiyon piyasası işlemleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Alıcının talebi hâlinde, opsiyon satıcısının opsiyona konu olan dayanak varlığı ne kadardan alacağını ya da ne kadardan satacağını belirleyen fiyata opsiyon primi denir.
- B) Amerikan tipi opsiyonlar alıcıları tarafından istenildiği zaman kullanılabilirken, Avrupa tipi opsiyonlar ancak vadesinde kullanılabilir.
- C) Opsiyon satın alan yatırımcının opsiyonu alırken teminat yatırması zorunludur.
- D) Opsiyonu satan yatırımcı alan tarafa opsiyon primi öder.

23. Aynı anda ve aynı menkul kıymet için, aynı anlaşma fiyatı ile satım opsiyonu satmak ve alım opsiyonu almak şeklinde bir strateji uygulayan yatırımcının stratejisi, aşağıdaki terimlerden hangisi ile ifade edilir?
- A) Sentetik uzun pozisyon
B) Straddle kısa alım opsiyonu
C) Strangle uzun satım opsiyonu
D) Çıplak (naked) uzun alım pozisyonu
24. Kullanım fiyatları ve vadesi aynı olan bir alım bir de satım opsiyonunun eş zamanlı olarak alınmasına dayalı opsiyon strateji aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Uzun pozisyonlu çanak stratejisi
B) Uzun pozisyonlu pergel stratejisi
C) Uzun pozisyonlu kelebek stratejisi
D) Fiyat bazlı (dikey) yayılma stratejileri
25. I- Alım opsiyonu almak
II- Satım opsiyonu almak
III- Alım opsiyonu satmak
IV- Satım opsiyonu satmak
- Yukarıda yer alan opsiyon stratejilerinden hangisi/hangileri dayanak varlık fiyatının düşeceği beklentisi ile yapılır?
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I - IV
D) II - III

1. Korelasyon kat sayısı ile ilgili aşağıdaki önermelerden hangisi yanlıştır?

- A) Birimden bağımsızdır.
- B) -1 ve +1 arasında değerler alır.
- C) Bir değişkenin kendisiyle korelasyonu -1'e eşittir.
- D) İki değişkenin birlikte hareketinin derecesini gösterir.

2. Aşağıdakilerden hangisinde risk yönetimi prensiplerine uygun hareket edilmiş olunmaz?

- A) Amerika'ya tekstil ihracatı yapan bir şirketin kur riskine karşı pozisyon alması
- B) Kredi riskine maruz kalan bir bankanın vadeli piyasada korunma amaçlı işlem yapması
- C) Gelecekteki faiz oranlarını piyasadan daha iyi tahmin edeceğini düşünen bir şirketin vadeli işlemler piyasasında işlem yapması
- D) Arpa ürünleri üzerine faaliyet gösteren bir şirketin arpanın fiyatlarında meydana gelebilecek fiyat artışına karşı pozisyon alması

3. Elinde kahve üzeri yazılmış bir vadeli işlem sözleşmesi bulunan bir yatırımcının başlangıçta baz riski -0,07 ve vadede vadeli ve spot işlem fiyatları aynı ise yatırımcının kârı/zararı ne kadar olur?

- A) 0,07   B) -0,07   C) 0   D) -0,014

4. I- Vadeli işlem sözleşmesi işlemlerinde yatırılan teminat, kredi riskine karşı koruma amaçlıdır.

II- Vadeli işlem sözleşmesi işlemlerinde teminat, sözleşme alıcısı veya satıcısına kredi açabilmek için kullanılır.

III- Bir Vadeli işlem sözleşmesinde her iki tarafın da yükümlülükleri olduğu için, her iki taraf da teminat yatırmak zorundadır.

Vadeli işlem sözleşmelerinde yatırılacak teminat ile ilgili yukarıdakilerden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
C) I - II   D) I - III

5.

Sözleşme	COVSF	VARE
ŞUBAT 2010	130	110
NİSAN 2010	140	114
HAZİRAN 2010	150	119
AĞUSTOS 2010	160	123
EKİM 2010	170	129

Yukarıdaki tabloda verilen sözleşmelerden hangisinin riskten korunma oranı (RKO) en düşüktür?

- A) ŞUBAT 2010   B) NİSAN 2010
C) HAZİRAN 2010   D) ARALIK 2010

6. Alivre sözleşmelerde taraflardan birinin yükümlülüğünü yerine getirmeme riskine ne denir?

- A) Operasyonel risk   B) Piyasa riski
C) Kredi riski   D) Hukuki risk

7. Sermaye piyasası mevzuatına göre Garanti-li Yatırım Fonları portföylerine borsa dışından alınan türev araçlar nedeniyle maruz kalınan karşı taraf riski fon toplam değerinin yüzde kaçını aşamaz?

- A) 5   B) 10   C) 15   D) 20

8. Genel fiyat düzeyinde önceden kestirilemeyen değişimlerin, finansal varlık getirileri üzerindeki etkilerine ilişkin risk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enflasyon riski   B) Finansal risk
C) Faiz Oranı riski   D) Piyasa riski

9. I- Garanti fonu oluşturulması

II- Taraflardan teminat alınması

III- Bir aracı kuruluş üzerinden işlem yapılabilmesi

Yukarıda verilen üç özellikten hangisi/hangileri vadeli işlemler borsalarında doğrudan kredi riskinden koruma amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
C) I - II   D) II - III

10. Aşağıdaki işlemlerden hangisi portföyünün değer kaybına karşı bir yatırımcının riskten korunma amacıyla yapabileceği vadeli işlemlerden biri değildir?

- A) Elindeki portföyün değer kaybına karşı alım opsiyonu alması
- B) Elindeki portföyün değer kaybına karşı satım opsiyonu alması
- C) Elindeki portföyün değer kaybına karşı vadeli işlem sözleşmesinde satış yapması
- D) Elindeki portföyün değerinin yarısı oranında vadeli işlem sözleşmesinde satış yapması ve aynı tutarda satım opsiyonu alması

11. Aşağıdakilerden hangisi bir ülkeye ilişkin politik risk kapsamında değerlendirilmez?

- A) Hükümet krizleri
- B) Ekonomik durgunluk
- C) Yabancı sermaye politikasına ilişkin değişiklikler
- D) Yatırım araçlarının vergilendirilmesine ilişkin politika değişiklikleri

12. I- Spot fiyat vadeli işlem fiyatından daha fazla düşerse
II- Spot fiyat vadeli işlem fiyatından daha az düşerse
III- Spot fiyat vadeli işlem fiyatından daha az artarsa
IV- Spot fiyat vadeli işlem fiyatından daha fazla artarsa

Korunma amaçlı işlemlerde, vadeli işlem sözleşmesinin vadeye kadar tutulması düşünülüyor ve korunma periyodu ile sözleşmesinin vadesi uyuşmuyorsa, vadeli işlem sözleşmesinde kısa korunmada olan yatırımcı yukarıdaki durumların hangilerinde baz değişiminden kâr elde eder?

- A) I - III   B) I - IV   C) II - IV   D) II - III

13. Beklentileri doğrultusunda pozisyon alarak fiyat değişimlerinden kâr elde etmeye çalışanlar kimlerdir?

- A) Manipülatör
- B) Spekülatör
- C) Arbitrajcı
- D) Hedger

14. Her birini 152 TL'den satın aldığınız 500 adet ABC hisse senediniz var. Gelecek iki ay içerisinde hisse senedinin fiyatının düşeceğini bekliyorsunuz. Hisse senedi üzerine yazılmış olan 2 ay vadeli ve 150 TL kullanım fiyatı (strike price) olan put ve call opsiyonları 4 TL'den işlem görmektedir. Nasıl bir strateji izlenirse en risksiz korunma sağlanmış olur?

- A) Call opsiyonunu almak (long call)
- B) Call opsiyonu satmak (short call)
- C) Put opsiyonu satmak (short put)
- D) Put opsiyonu almak (long put)

15. Aşağıdakilerden hangisi spot ile vadeli piyasalardaki fiyat değişiminin birbiriyle ilişkisini ortaya koyan bir değerdir?

- A) Riskten Korunma Oranı
- B) Riske Maruz Değer
- C) Beta Kat Sayısı
- D) Baz Riski

16. Opsiyonlarda dayanak varlık fiyatında bir birim değişim olduğunda opsiyonun fiyatında (priminde) beklenen değişim miktarını gösteren duyarlılık ölçme aracına (Greeks) ne ad verilir?

- A) Gamma
- B) Delta
- C) Theta
- D) Vega

17. Bir portföyün sahip olduğu riskten tam olarak korunması için alması veya satması gereken vadeli işlem sözleşmesinin sayısının hesaplanmasında aşağıdakilerden hangisi dikkate alınan bir unsur değildir?

- A) Döviz Kuru
- B) Portföy Değeri
- C) Beta Kat Sayısı
- D) Riskten Korunma Oranı

18. Aşağıdakilerden hangisi parametrik olmayan Riske Maruz Değer modelidir?

- A) Stres Testi
- B) Monte Carlo
- C) ARCH Modelleri
- D) Filtreli Tarihsel Simulasyon

19. 20 Ocak 2010 tarihinde XU30 (İMKB ULUSAL-30) endeksi 69.210 seviyesinde ve 111F_IX0300410 (Nisan 2010 Vadeli VOB-İMKB-30) sözleşmesi 70.305'ten işlem görmektedir (Sözleşme çarpanı 100'dür). Vadeli işlem sözleşmesi portföy değerindeki değişim oranı ile XU30 endeksinin hisse senedi spot pazarındaki değişim oranı aynı ise ($\beta=1$) ve yatırımcı hisse senedi piyasasındaki olası bir fiyat düşüşünden korunmak amacıyla VOB-İMKB-30 sözleşmesinden 50.000 TL tutarında 18 adet satması gerekiyorsa Riskten Korunma Oranı (RKO) değeri kaçtır?

- A) 2,123 B) 2,331 C) 2,531 D) 2,731

20. Opsiyonlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Gamma vade sonuna bir gün daha yaklaşıldıkça, opsiyonun fiyatının ne kadar azalacağını ölçer.
- B) Delta opsiyonun dayanak varlık fiyatının bir birim değişmesi sonucunda primin ne kadar azalacağını ya da artacağını gösterir.
- C) Theta dayanak varlık fiyatının zımni dalgalanmasının % 1'lik değişimi sonunda opsiyon priminin ne kadar değişebileceğini gösterir.
- D) Vega opsiyona dayanak olan varlığın veya ekonomik göstergenin fiyatındaki bir birim değişiklik, opsiyon deltasında kaç birim değişikliğin olabileceğini gösterir.

21. Bugün itibariyle ABD dolarının spot piyasadaki fiyatı 1,50 TL'dir. 6 aylık sürekli TL cinsi risksiz faiz oranı % 5 ve ABD Dolarının 6 aylık risksiz sürekli getirisi % 1 ise, arbitraja imkân vermeyen 6 aylık vadeli TL/Dolar kuru aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1.559 B) 1.530 C) 1.470 D) 1.442

22. Fiyatların düşme riskine karşı yapılan korunma işlemlerinde alım opsiyonu satmak yerine satım opsiyonu almanın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Opsiyon alımında primin düşük olması
- B) Opsiyon alımının borsa dışında da gerçekleştirilebilmesi
- C) Opsiyon satımının sadece Avrupa opsiyonlarında mümkün olması
- D) Opsiyon satımında elde edilen prim sınırlı iken, olası maksimum zararın sınırsız olması

23. I- Beta = 1 ve RKO $\neq$ 1
II- Beta = 1 ve RKO = 1
III- Beta $\neq$ 1 ve RKO = 1

Riskten Korunma Oranı (RKO) ve Beta Kat sayısına (Beta) ilişkin yukarıdaki durumların hangisi/hangilerinde ABC hisse senedi portföyüne sahip olan bir yatırımcı VOB-İMKB-100 Vadeli İşlem Sözleşmesi ile fiyat riskine karşı korunma sağlayabilir?

- A) Yalnız I B) I - II
- C) II - III D) I - II - III

24. Risksiz faiz oranlarının % 0 olduğu bir ekonomide, X malının bugünkü spot fiyatı 10 TL'dir. X malı yıllık 8 TL gelir getirmekte olup, yıllık depolama maliyeti 3 TL ve yıllık sigorta gideri ise 2 TL'dir. Buna göre arbitraj olanağının bulunmaması için X malı üzerine düzenlenen 1 yıllık vadeli işlem sözleşmesinin fiyatı ne olmalıdır?

- A) 7 TL B) 13 TL C) 18 TL D) 23 TL

25. Bugün itibariyle İMKB-100 endeksinin değeri 50.000, yıllık faiz oranı % 10, 6 ay vadeli İMKB-100 endeks vadeli işlem sözleşmesinin fiyatı 53.500'dür. Buna göre teorik fiyatlar göz önünde bulundurulduğunda, spot ve vadeli piyasa arasındaki arbitraj olanağı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Arbitraj olanağı yoktur.
- B) Hem spot hem vadeli piyasada uzun pozisyon olarak arbitraj yapılabilir.
- C) Spot piyasada uzun, vadeli piyasada kısa pozisyon olarak arbitraj yapılabilir.
- D) Spot piyasada kısa, vadeli piyasada uzun pozisyon olarak arbitraj yapılabilir.

1. Türev araçlar genel olarak bir faiz oranına, finansal araç fiyatına, mal bedeline, döviz kuruna ya da başka bir değişkene bağlı olarak değer oluşturan ve sahibine sözleşmesel hak ve yükümlülükler sağlayan finansal araçlar olup, bu kapsamda aşağıdakilerden hangisi türev ürünün özelliklerinden değildir?

- A) Sözleşme bedeli gelecekte ödenmektedir.
- B) Piyasa şartlarındaki değişikliklere karşı duyarlıdır.
- C) Yüksek miktarda başlangıç yatırımı gerektirmektedir.
- D) Finansal olmayan değişkenlerde türev ürünlerin konusu olabilir.

2. Saklı türev ürün, türev ürün olmayan asal bir ürün de içeren karma (melez) bir sözleşmenin bileşimidir. Türkiye Muhasebe Standartları kapsamında; bir saklı türev ürün, aşağıda yer alan koşulların hangisinin gerçekleşmesi durumunda asal sözleşmeden ayrıştırılır ve türev ürün olarak muhasebeleştirilir?

- A) İlgili saklı türev ürünün risklerinin, asal sözleşmenin riskleri ile yakından ilgili olması
- B) Saklı türev ürünle aynı sözleşme koşullarını haiz farklı bir aracın, türev ürün tanımını karşılamakta olması
- C) İlgili saklı türev ürünün ekonomik özelliklerinin asal sözleşmenin ekonomik özellikleri ile yakından ilgili olması
- D) İlgili karma (melez) sözleşmenin, gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler kâr veya zararda muhasebeleştirilecek şekilde gerçeğe uygun değerden ölçülmesi

3. Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesi ile ilgili Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine göre opsiyon sözleşmesinin içsel değeri ve zaman değerinin toplamı aşağıdakilerin hangisini oluşturur?

- A) Opsiyon primi
- B) Kullanım fiyatı
- C) Makul değer
- D) Uzlaşma fiyatı

4. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası AŞ'de aşağıdakilerden hangisi işlem görmemektedir?

- A) Fiziki Teslimatlı "VO-TL Dolar" Vadeli İşlem Sözleşmesi
- B) Fiziki Teslimatlı "VOB-Altın" Vadeli İşlem Sözleşmesi
- C) "VOB-İMKB 30" Vadeli İşlem Sözleşmesi
- D) "VOB-G-DİBS" Vadeli İşlem Sözleşmesi

5. Fiziki teslimata konu döviz vadeli işlem sözleşmelerinin takas esaslarına ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Farklı vadelerdeki sözleşmeler için netleştirme yapılmaz.
- B) Fiziki teslimata konu döviz sözleşmelerinin takas işlemleri Takasbank tarafından hesaben yapılır.
- C) T+2 günü saat 16:30'dan başlayarak teslimat tutarı olan döviz miktarı, uzun pozisyon sahibi üyenin Takasbank nezdindeki döviz hesabına, TL karşılığı olan tutar ise kısa pozisyon sahibi üyenin Takasbank nezdindeki TL cari hesabına aynı gün valörüyle aktarılır.
- D) TL cinsinden takas yükümlülükleri, sözleşmenin son işlem günü T.C.Merkez Bankası tarafından saat 12:00'de ilan edilen döviz alış kuru ile hesaplanır.

6. I- Swift ile uzlaşma
II- Nakdi mutabakat
III- Fiziki teslimat
IV- EFT yoluyla karşılıklı

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri VOB'da işlem görmekte olan vadeli işlem sözleşmelerinde kullanılan uzlaşma yöntemlerinden değildir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I - IV
- D) I - III - IV

7. I- Pamuğa dayalı sözleşmelerde fiziki teslim esası uygulanır.
II- Buğdaya dayalı sözleşmelerde nakdi uzlaşma esası uygulanır.
III- VOB İMKB 30 sözleşmesinde nakdi uzlaşma esası uygulanır.
- Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsasında işlem gören pamuk, buğday ve İMKB 30 endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinde uygulanan uzlaşma yöntemi konusunda yukarıdaki-lerden hangisi/hangileri doğrudur?
- A) Yalnız I B) I - II
C) I - III D) II - III
8. Aracı kuruluşlar, müşterilerine ve kendi portföylerine ait açık pozisyonlar için ödenmesi gereken teminatları izlemek amacıyla gün sonlarında aşağıdaki raporlardan hangisini düzenlerler?
- A) Türev Piyasalar Teminat Durumu Raporu
B) Türev Piyasalar Açık Pozisyon Raporu
C) Türev Piyasalar Müşteri Kâr Zarar Raporu
D) Türev Piyasalar Gayrinakdi Teminatlar Raporu
9. “Türev Piyasalar Emir Takip Formu” ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Aracı kuruluşlarda her emir kabul edilen yerde bir tane Türev Piyasalar Emir Takip Formu tutulur.
B) Formdaki bilgiler sıralama işlemine imkân verecek şekilde bilgisayar ortamına aktarılır.
C) Portföy emirleri gerçekleşme sırasına göre kaydedilir.
D) Müşteri emirleri alınış sırasına göre kaydedilir.
10. Telefon ile alınan emirlerde konuşmaların aracı kuruluş tarafından uygun cihazlara kaydedilerek saklanma süresi en az ne kadardır?
- A) 3 ay B) 6 ay C) 1 yıl D) 2 yıl
11. Bir aracı kuruluş nezdinde türev araçlar hangi hesaplarda izlenmelidir?
- A) Yedekler B) Duran Varlıklar
C) Dönen Varlıklar D) Nazım Hesaplar
12. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası AŞ’de gerçekleşen manipülatif nitelikli işlemlere ilişkin olarak denetim yapma görevi aşağıdaki kuruluşların hangisine aittir?
- A) Sermaye Piyasası Kurulu
B) İMKB Takas ve Saklama Bankası AŞ
C) İstanbul Menkul Kıymetler Borsası AŞ
D) Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşlar Birliği
13. Bir yatırımcı, İMKB Ulusal 100 Endeksine dayalı bir sözleşmede uzun pozisyon alıyor. Öte yandan, endeksi oluşturan iki ayrı hisse senedinde endeksi yükseltme amaçlı yapay işlemler gerçekleştiriyor.
- Bu örnek olay Sermaye Piyasası Kanunu suçları kapsamında aşağıdakilerden hangisi kapsamına girebilir?
- A) İşlem bazlı manipülasyon
B) Bilgi bazlı manipülasyon
C) Örtülü kazanç aktarımı
D) İçeriden öğrenenlerin ticareti
14. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası üyelerinin sadece kendilerine ve müşterilerine ait işlemlerin takasını gerçekleştirme yetkisine sahip oldukları Takas Üyeliği türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Genel Takas Üyeliği
B) Dolaylı Takas Üyeliği
C) Merkezi Takas Üyeliği
D) Doğrudan Takas Üyeliği

15. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsasında işlem yapan takas üyeleri teminat tamamlama yükümlülüklerini en geç ne zamana kadar yerine getirmek zorundadırlar?

- A) T+1 günü saat 15:30
- B) T+1 günü saat 14:30
- C) T+1 günü saat 17:45
- D) T+2 günü saat 17:45

16. I-Takas Merkezi üyeliği doğrudan ve genel takas üyeliği olmak üzere iki türlü olarak gerçekleştirilebilir.

II-Takas Merkezi üyeliğine kabule Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'nın uygun görüşü çerçevesinde Takas Merkezi tarafından karar verilir.

III-Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsasına üye olunmadan Takas Merkezi'ne üye olmak mümkündür.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Takas Merkezi üyeliğine ilişkin yukarıdakilerden hangisi/ hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I - II
- D) I - II - III

17. Opsiyon işlemlerinin takası ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Açık pozisyonlar vade sonunda nakden/fiziken takasa konu olur.
- B) Açık pozisyonlar vade sonu gelmeden offset işlemle kapatılabilir.
- C) Bir opsiyon işleminin takasa konu olması için opsiyonun kullanılması gereklidir.
- D) Avrupa tipi opsiyonlar vadesi gelmeden de kullanılabilirdiğinde opsiyon eğer kârda ise takasa konu olmaktadır.

18. Aşağıdakilerden hangisi takas merkezinin opsiyon satıcısından talep edeceği teminat tutarını belirleme yöntemlerinden biri değildir?

- A) Başlangıç teminatı
- B) Prim teminatı
- C) Spread teminatı
- D) Risk teminatı

19. Opsiyon sözleşmelerinin teminatlandırılması ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Opsiyonu yazan taraf opsiyonun içerdiği değer belirlen bir yüzdesi kadar teminatı takas kurumuna yatırmak durumundadır.
- B) Takas Merkezi opsiyon sözleşmelerinde ödeyememe riski açısından hak sahibinden sürdürme teminatı yatırmasını talep eder.
- C) Opsiyon sözleşmesinde sadece kısa tarafın yükümlülüğü söz konusu olduğundan yükümlülüğün yerine getirilmesinin garantisi olarak kısa taraftan teminat talep edilmektedir.
- D) Uzun tarafın, opsiyonun kullanma aşamasına kadar bir yükümlülüğün doğmadığından ve sözleşmeyle bir hak elde ettiğinden alıcıdan teminat istenmemektedir.

20. Kısmen veya tamamen gerçekleşen hatalı işlemler dolayısıyla ilgili hesaplarda oluşan düz veya yayılma pozisyonlarının ya da pozisyon kapatmaların aktarım anında geçerli olan geçici/gün sonu uzlaşma fiyatları esas alınarak Borsa tarafından aynı üye altındaki ilgili hesaplar arasında pozisyon aktarımı yapılarak giderilmesi işlemine ne ad verilir?

- A) Teminat Aktarımı
- B) Hesap Güncelleştirme
- C) Hatalı İşlem Düzeltmesi
- D) Özel Şartlara Tabi Pozisyon Transferi

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

Soracağınız bir şey var mı? Varsa, şimdi sorunuz; sınav başladıktan sonra sorularınıza cevap verilmeyecektir. Hazır mısınız? Sınav, okulun bütün salonlarında aynı anda başlayacağı için başlama zilini beraberce bekleyelim. Hepinize başarılar dileriz.
(Salon başkanı başlama ve bitiş saatini tahtaya yazacaktır.)

Bu kitapçığın her hakkı saklıdır. Bu kitapçıkta yer alan sorulardaki görüşler yazarlarına ait olup, Sermaye Piyasası Kurulunun görüşlerini yansıtmaz. Soruların telif hakları Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşlar Birliğine aittir. Hangi amaçla olursa olsun, kitapçığın tamamının veya bir kısmının Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün ve Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliğinin ayrı ayrı yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar, doğabilecek cezai sorumluluğu ve kitapçığın hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

6 KASIM 2010 TARİHİNDE YAPILAN SERMAYE PİYASASI KURULU LİSANSLAMA SINAVLARI
TÜREV ARAÇLAR (TA) GRUBU
(S102) “A” KİTAPÇIĞI CEVAP ANAHTARI

TÜREV ARAÇLAR (3560)	VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PIYASALARININ İŞLEYİŞİ (3580)	TÜREV ARAÇLARLA ARBİTRAJ VE KORUNMA (3600)	MUHASEBE, TAKAS VE OPERASYON İŞLEMLERİ (3620)
1. A	1. C	1. C	1. C
2. D	2. A	2. C	2. B
3. D	3. B	3. B	3. A
4. C	4. C	4. D	4. B
5. A	5. D	5. A	5. D
6. C	6. B	6. C	6. C
7. B	7. A	7. D	7. D
8. B	8. C	8. A	8. A
9. C	9. B	9. C	9. C
10. D	10. A	10. A	10. B
11. B	11. C	11. B	11. D
12. C	12. D	12. C	12. A
13. A	13. D	13. B	13. A
14. A	14. A	14. D	14. D
15. D	15. B	15. A	15. B
16. B	16. C	16. B	16. C
17. D	17. D	17. A	17. D
18. C	18. D	18. D	18. A
19. B	19. A	19. C	19. B
20. A	20. C	20. B	20. C
21. B	21. D	21. B	
22. D	22. B	22. D	
23. C	23. A	23. D	
24. A	24. B	24. A	
25. C	25. D	25. C	